

มุขศิลป์

บทแห่งความเปลี่ยนแปลง

นุชนาฏ ใจกล้า¹

เหตุการณ์ไฟไหม้ป่าในประเทศโปรตุเกส ช่วงเดือนสิงหาคมที่ผ่านมาเปรียบเสมือนแสงสว่าง แห่งความโศกเศร้า ทันทีที่ทราบข่าวทางโทรทัศน์ จึงรีบติดตามดูไปยิ่งเพื่อนชาวโปรตุเกสผู้หนึ่ง ด้วยความเป็นห่วง เธอเล่าสถานการณ์สั้น ๆ ผ่าน โทรศัพท์มือถือถือว่าไฟป่าลุกลามไปทั่วทุกแห่ง ป่าไม้ที่เคยเขียวชอุ่มขึ้น กลายเป็นสีเทา เกิดปัญหา ต่อระบบการหายใจจากควันไฟที่สูดดมเข้าไป ข้าพเจ้า เชื่อว่าแม้ไฟไม่ได้ลุกลามที่พักอาศัยของเธอ แต่ถ้าว อนุความสูญเสียทั้งของเธอและเพื่อนร่วมชาติคง ลอยคลอเคลุ้งปะปนกับหมอกควันไปทั่ว ยังจดจำได้ ดีถึงอากาศอันสดชื่น บ้านเมืองที่เงียบสงบ อบอวน ด้วยน้ำใจไมตรี คราวเคยได้สัมผัสในระยะเวลาสั้น ๆ เพียง 1 ปี เมื่อครั้งได้รับทุนไปสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ณ เมืองปอร์โต ซึ่งตั้งอยู่ทางเหนือของประเทศ โดย ปกติแล้วแทบไม่เคยมีข่าวคราวใดๆ จากประเทศ เล็กๆ แห่งนี้ผ่านสื่อ นอกจากฟุตบอลทีมดังจาก ประเทศโปรตุเกส ก่อนหน้านั้นเมื่อครั้งบ้านเราเกิด ภัยพิบัติครั้งใหญ่จากคลื่นยักษ์สึนามิ เป็นข่าวเผยแพร่ ไปทั่วโลก เพื่อนจากแดนไกลก็ส่งความห่วงใยมาถึง อย่างร้อนใจเช่นกัน

ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลาในโลก ไบนี่ แต่ละเหตุการณ์ส่งผลกระทบและเพิ่มความ

รุนแรงเป็นทวีคูณเกินกว่ามนุษย์จะรับมือได้ทัน ส่วน หนึ่งนั้นจำต้องน้อมยอมรับชะตากรรมที่มนุษย์เป็น ผู้ก่อขึ้น ภาพของการต่อสู้ ความรุนแรง เรื่องราว ที่เกินจริง การทำลายล้างเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ใน รูปแบบต่างๆ ที่เราเอนหลังนั่งฟังเบาๆ ชมใน โรงภาพยนตร์ เพลิดเพลินกับของขบเคี้ยว พลาง จิบเครื่องดื่มติดตามเหตุการณ์สมมุติผ่านจอเหล่านั้น แม้รุนแรงน่าหวาดกลัวเพียงใดเราในฐานะผู้ดู ไม่รู้สึกถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่ตน แต่ใน ปัจจุบันเหตุการณ์ระทึกขวัญต่างๆ เหล่านั้น กลับกลายเป็นประสบการณ์จริงที่โหดร้ายของ ผู้รอดชีวิต

ประสบการณ์การรับรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม จะมีประโยชน์ก็ต่อเมื่อมีการไตร่ตรอง ใช้หาวาดวิตก แต่มีสติและคิดป้องกัน สำหรับข้าพเจ้าแล้วภาวะที่ กำลังประสบอยู่เป็นประจำวันขณะนี้ คือรับฟังข่าว (ร้าย) ทั้ง ตื่นนอน-ก่อนนอน จากสื่อทั้งภาพและ เสียง..... “สวัสดิ์คะ-ครับ เข้านี้มีเรื่องน่าสลด ใจ.....ผ้าเหลืองก่อเหตุฉาว.....ดับพ้อพิมพ์..ราย วัน.....ระเบิดหมู่...ตา..ย.นับ 10....น้ำดันเขื่อน หนี.....ตาย.....ไล่...ฆ่า..ล่อลวง..ข่มขืน...4 ขวบ... ขึ้น ราชวัน.....ไข่.....น้ำมัน.. สวัสดิ์คะ-ครับ.....ข่าว ด่วนต้นชั่วโมง.....เกิดเหตุ.....๑๗๑....ยามดึก

¹ อาจารย์ ประจำสาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ยังคง.....ใครผิด....ถูก.....ร้องเรียน..... ฯลฯ”

ภาวะที่ไม่เพียงเฉพาะประเทศไทยแต่
หมายรวมถึงทั่วโลกกำลังเผชิญต่อเหตุการณ์ร้ายแรง
เช่นนี้ หากมนุษย์ขาดจิตสำนึกพื้นฐานในการอยู่
ร่วมกัน ยังคงเบียดเบียนสร้างความเดือดร้อนให้
ให้ผู้อื่นแบ่งแยกเขาแยกเรา ตัดสินพิพากษามอบ
ความตายให้ผู้อื่นอย่างเลือดเย็นเพื่อ..... ฯลฯ
วิถีแห่งสันติสุขที่พึงมีก็อาจเป็นจริงขึ้นมาได้

บท (บ่น) ความที่ลากเส้นหมึกผ่านเวลา
02.00 น. ในหลายคำคืนมิได้ปะปนความรู้สึกง่วงเหงา
หาวนอนแต่ประการใด แต่เป็นความมุ่งมั่นฝึกรื้อฟื้น
งานเขียนที่ด้อยประสิทธิภาพเพื่อถ่ายทอดความคิด
ในจิตใจเล่าสู่กันฟัง อีกมุมมองในฐานะที่เป็นคนหนึ่ง
ซึ่งเดินอยู่บนถนนสายศิลปะจึงมีรูปแบบในการ
แสดงออกถึงความคิดอีกมิติหนึ่งควบคู่กันไป
เป็นการทำงานที่มีความสุขรออยู่ปลายทาง การสร้าง
งานศิลปะเปรียบเสมือนการรดน้ำพรุนดินเพาะปลูก
เมล็ดพันธุ์แห่งความสุข หว่านไถบนพื้นที่ไร้เขตจำกัด
สำหรับข้าพเจ้าแล้วมันผลิดอกออกผลเป็นงานศิลปะ
แสดงออกถึงทัศนคติส่วนตัว

ผลงานที่นำเสนอในบทความครั้งนี้ ทั้ง 6 ชิ้น
ใช้เทคนิคสีชอล์กบนกระดาษ แสดงเรื่องราวของ
ความงาม ความจริง และการดำรงอยู่ร่วมกัน
อย่างประสานกลมกลืนระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ
โดยถ่ายทอดมุมมองความประทับใจจากการเดินทาง
ภาพเรื่องราวร้อยเรียงไปตามถนนหนทาง
องค์ประกอบของภาพเรียบง่าย ความเป็นไปที่เห็น
มิใช่เพียงภาพผ่าน หากมีอิทธิพลต่อความคิด
แตกต่างกันไป แง่คิดทัศนคติในเชิงบวกเกิดขึ้นได้
โดยมีแรงบันดาลใจจากธรรมชาติแวดล้อมและ
วิถีชีวิตของเพื่อนมนุษย์ที่ร่วมชะตากรรมบนโลกใบนี้

“ยามแรกของผู้รอนแรม”

บรรยากาศนอกหน้าต่างบนขบวนรถไฟเต็มอารมณ์รส
สัมผัสของแดดอ่อนและสายลมเย็นยามเช้า

“เป็นไปในยามเช้า” สงบงามไปกับวิถีวัฒนธรรมไทยที่คุ้นเคย

“ต้นเสา” วัดคู่ที่มากประโยชน์เรียงรายสองข้างทาง
แม้กะกะระตาแต่เราไม่สามารถปฏิเสธ

“ทางเลี้ยว” เมื่อถึงทางแยกมีทางเลี้ยวเสมอ ในช่วงชีวิตของคนเราอาจมีมากกว่าหนึ่งครั้งที่ลังเลกับการเลี้ยว

“ก่อกำแพงกัน” กำแพงถูกสร้างขึ้น จุดประสงค์เพื่อขวางกั้น นับวันอิฐหินปูนก่อขึ้นเพื่อบังฟ้า ปิดแผ่นดิน

“ผู้แสวงหา” การเริ่มต้นสู่เส้นทางอีกนับไม่ถ้วนที่รอคอยรอยยิ้มของผู้แสวงหา ความท้าทายคือสิ่งที่คาดหวัง..... หวังว่าสิ่งนั้นรอคอยอยู่เบื้องหน้า

ส่วนภาพถ่ายประกอบบทความ 2 ภาพสะท้อนให้เห็นความเป็นไปของสังคมปัจจุบัน

ภาพเด็กน้อยนั่งอยู่บนทางเท้าบริเวณป้ายรถโดยสารประจำทาง

มิติแห่งโลกส่วนตัวของเรานั้น ฉายพลังความเข้มแข็ง เด็ดเดี่ยวสู่ข้าพเจ้า ความอ่อนแอ มิใช่สิ่งที่ควรมีอยู่ในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ภาพซากชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์รับเหมาทรายเป็นไม่ต่างอะไรกับซากปู ปลาที่เน่าเปื่อย

หลายวันก่อนข้าพเจ้าซื้อสินค้าในร้านแห่งหนึ่ง ทางร้านคิดเงินโดยการพิมพ์รายการสินค้าเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ตามปกติ แต่เครื่องกลับไม่ทำงาน ต้องใช้วิธีจิ้มกระดาษสินค้าแต่ละชิ้นและคิดเงินด้วยคณิตศาสตร์ระดับประถม แถวชำระเงินยาวและล่าช้าหลายคนหงุดหงิดอารมณ์เสียกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มนุษย์เราพร้อมรับมือกับการสูญเสียสิ่งเกินจำเป็นแค่ไหน หรือเราเคยชินกับความสะดักสะบายจนลืมพื้นฐานของความพอเพียงไปแล้ว

(ก่อนจบ) ข้อเขียนในบทความครั้งนี้ หลาย
ช่วงตอนเมื่ออ่านแล้ว ได้ทบทวนซ่อมแซมตัวเอง
(เรียกสติ) คงจะดีหากเนื้อความได้ผ่านตาผู้อ่านบ้าง

และเป็นอีกคำคืนหนึ่งที่ล่วงผ่านเวลา 02.00 น.
ไปนานแล้ว (หวังว่า) คงเป็นคืนสุดท้าย เพื่อการ
เริ่มต้นครั้งใหม่ (เสมอ)

อรุณสวัสดิ์

